

**ПОДОЛАННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ
У СФЕРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ**

Яхін Р.Р., Леонтєва Л.В.

Військово-юридичний інститут

Національного юридичного університету, м. Харків

Розвиток України як демократичної держави вимагає реалізації принципу гендерної рівності в усіх сферах, включно з сектором безпеки та оборони. Незважаючи на законодавче закріплення рівних прав жінок і чоловіків, у силових структурах залишаються гендерні стереотипи, що знижують ефективність сектора, особливо в умовах протидії збройній агресії.

Проблему досліджують українські науковці. І. М. Шопіна наголошує на необхідності комплексного підходу: правові, організаційні та соціально-психологічні заходи. В. В. Левченко зазначає, що вплив стереотипів ускладнює реалізацію законодавчих норм, а А.Л. Помаза-Пономаренко підкреслює потребу трансформації організаційної культури силових структур.

Аналіз практики виділяє три основні типи гендерних стереотипів: Переконавання щодо обмежених фізичних можливостей жінок для бойових завдань. Відведення жінкам допоміжних посад та обмеження доступу до керівних позицій. Сприйняття сімейних обов'язків як перешкоди кар'єрі лише для жінок. Подолання стереотипів вимагає гармонізації законодавства з міжнародними стандартами, розробки інструкцій, моніторингу виконання нормативів та створення механізмів реагування на дискримінацію. І. М. Шопіна підкреслює важливість інтеграції гендерних аспектів у програми підготовки військовослужбовців, а А.Л. Помаза-Пономаренко — запровадження гнучких форм роботи й підтримки сімей.

Необхідно популяризувати успішні приклади гендерної інтеграції через інформаційні кампанії та висвітлення досягнень жінок і чоловіків. Гендерні стереотипи залишаються суттєвою перешкодою, а їх подолання шляхом системних змін підвищить боєздатність та ефективність сектору безпеки і оборони України.